

And there it is written; – וכתוב התם נתתי כסף השדה קח ממני –
‘I have given the money for the field, take it from me’

OVERVIEW

The גמרא explains that the משנה states נקנית because of כסף. The גמרא initially states that גז"ש קיחה קיחה is derived through the קיחה כסף. The term קיחה is used by קידושין as it is written ¹ כי יקח איש אשה. The same term קיחה is found by שדה עפרון where the פסוק reads ² נתתי כסף השדה קח ממני. This גז"ש teaches that an אשה is מקודשת with כסף. The גמרא concludes that since קיחה (which is the source of the גז"ש) is referred to as קנין, therefore the משנה uses the term קנין. Our תוספות will first analyze the efficacy of the קיחה קיחה (since they are not similar in context). תוספות will then explain why we do not stop at the גז"ש but insist on continuing to קנין קיחה איקרי קנין.

תוספות resolves an anticipated difficulty:

אינו חושש אלא שמוצא לשון קיחה –

The only concern in establishing this גז"ש **is to find the expression קיחה**, both by שדה עפרון and קידושין אשה. And -

אף על גב דלא דמי –

Even though the respective terms of קיחה **are not similar** in context -

דקיחה דהכא קיימא אכסף של שדה³ –

For the term קיחה by שדה עפרון refers to the money for the field; not for the acquired item (the field) -

וקיחה דאשה לא קיימא אכסף של אשה אלא אאשה עצמה⁴ –

However the term קיחה **by קידושין אשה is not referring to the money** which the **woman** receives, **but rather** it refers **to the woman herself**. This discrepancy does not concern us when making a גז"ש; as long as we find two similar words it is a proper גז"ש (regardless of their context).

In summation: תוספות concern was how קיחה קיחה can be a proper גז"ש, when one קיחה refers to the money and the other refers to the acquired object. תוספות answers that concerning a גז"ש the context of the words are irrelevant as long as the words are similar.

תוספות asks:⁵

¹ דברים (תצא) כד, א.

² בראשית (חיי שרה) כג, יג.

³ The פסוק reads נתתי כסף השדה קח ממני; the word קח means take the money (not the field)

⁴ The פסוק reads כי יקח איש אשה; the word יקח means he acquires the woman (not the money).

⁵ See ‘Thinking it over’ # 1.

ואם תאמר וליתני האשה נקחת שהוא לישנא דקרא טפי דכתיב כי יקח⁶ –
And if you will say; and the משנה should read, ‘the woman is taken’,
since the word נקחת is more in accordance with the words of the פסוק,
which reads כי יקח (if he will take).

⁷משנה will show that the term נקחת is appropriate for a משנה:
ותנן נמי עירובין (דף כו, ב) הכל נקח בכסף מעשר –
For we also learnt in a משנה in עירובין; ‘Everything may be bought
with the money of מעשר שני’; the משנה uses the term נקח.

תני תרתי תוספות continues and explains that if the term נקחת would be used it would not be
אטו חדא⁸:

וביאה שייך נמי לשון קיחה דכתיב (ויקרא כ') ואיש אשר יקח את אחותו –
For the term קיחה applies to ביאה as well, as it is written and if a man
takes his sister (which means he was בועל her). Therefore the term נקחת is applicable
to (at least) two of the קנינים. It is not תני תרתי אטו חדא. The question remains; why not
write 'האשה נקחת'.

answers: תוספות

ויש לומר דלא שייך למיתני סיפא ולוקחת עצמה בב' דרכים¹⁰:
And one can say; that if the רישא would state נקחת האשה it would not be
possible to state in the סיפא, ‘and she takes herself in two ways’. The
woman does not ‘take herself’ when her husband divorces her (or when he dies). On the
contrary, the husband sends her away.¹¹ The משנה prefers to use the same expression
which is appropriate both in the רישא (when the woman is מקודשת) and in the סיפא (when
she is מותרת). Therefore the משנה uses קנין instead of קיחה.

SUMMARY

The context of the words in a גז"ש do not have to coincide. There is no
complementary term for נקחת when a woman is released from her marriage.

⁶ The basis for stating קנין in the משנה is the משדה עפרון (see previous משום ד"ה). Why is
there a need to say that קיחה איקרי קנין (and therefore write נקחת), let us stop at the גז"ש. The גז"ש is קיחה
האשה נקחת; therefore the משנה should state an expression of קיחה which is נקחת.

⁷ Others interpret this proof differently (see [הארוך] א [מהרש"א]).

⁸ See previous משום ד"ה (footnote # 2 & 3).

⁹ (קדושים) פסוק יז. The פסוקים there are discussing illicit relationships. See ‘Thinking it over’ # 2.

¹⁰ See previous מאי ד"ה (footnote # 2).

¹¹ However the לשון of קונה is appropriate, for קונה can mean owning (she owns herself) which is a
passive term, however לוקחת is an active term and by גירושין and מיתת הבעל she is not actively taking herself
out of the marriage. See סוכ"ד אות כח and בל"י אות יט. Others explain this answer of דלא שייך למיתני וכו' ולוקחת
(אמ"ה) differently (see).

THINKING IT OVER

1. Is there any connection between the beginning of תוספות and the question concerning נקחת,¹² which follows?

2. תוספות proves from וְאִישׁ אֶת אִשּׁוֹ that ביאה [קנין] is referred to as קיחה.¹³ Seemingly however the יקה in that פסוק is not referring to קנין at all, for there is no קידושין תופסין by עריות. How can we derive from there that קנין ביאה is אקרי קיחה?¹⁴

¹² See footnote # 5.

¹³ See footnote # 9.

¹⁴ See א"ח footnote # 453.